

Belgien

Domstolar

Ombudsmän

Människorättsorganisationer för särskilda områden

Övriga

Domstolar

De belgiska domstolarna är behöriga i alla ärenden som handlar om att utöva eller komma i åtnjutande av rättigheter, däribland grundläggande rättigheter. Beroende på situationen kan talan väckas av enskilda eller av myndigheter.

Vilken domstol som är behörig beror på vilken typ av överträdelse det är fråga om och hur allvarlig den är, men också på vem som väcker talan (näringsidkare, journalist etc.).

Författningsdomstolen (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*) kontrollerar att lagstiftningen är förenlig med följande bestämmelser i författningen:

Avdelning II, artiklarna 8–32 ("Om belgarna och deras rättigheter").

Artiklarna 170 och 172 (laglig och rättvis beskattning).

Artikel 191 (skydd för utlänningar).

Domstolarnas organisation och behörighet behandlas på de sidor i e-juridikportalen som tar upp följande:

Domstolsväsen i medlemsstaterna – Belgien

Allmänna domstolar – Belgien

Specialdomstolar – Belgien (statsrådet och författningsdomstolen)

Länkar:

[Federala justitieministeriet](#) (*Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie*)

[Domstolsväsendets webbplats](#) (adresser till domstolarna samt rättspraxis)

[Den belgiska statens webbplats](#)

Ombudsmän

Ombudsmän är oberoende kontrollorgan som har inrättats av Belgiens federala parlament och regionparlament för att pröva klagomål från allmänheten rörande myndigheternas arbete. Inom ramen för denna allmänna behörighet kan ombudsmännen behandla ärenden som direkt eller indirekt rör mänskliga rättigheter. Ombudsmännen kontrollerar att myndighetsutövningen sker i enlighet med bestämmelserna om skydd för de mänskliga rättigheterna och i enlighet med god förvaltningssed.

Det medlingsarbete som ombudsmännen utför ska särskiljas från den privata medling som bedrivs inom ramen för civil- och straffrättsliga förfaranden.

Ombudsmännen kan kontaktas av var och en som vill klaga på en myndighet. Deras arbete innebär inga kostnader för den klagande. De har omfattande utredningsbefogenheter.

Ombudsmännen försöker finna en lösning på det problem som påtalats och riktar rekommendationer till den behöriga myndigheten om att åtgärda eventuella brister som konstaterats. Ombudsmännen publicerar regelbundet rapporter om sin verksamhet.

Vilken ombudsman som är behörig beror på vilken förvaltningsmyndighet som berörs.

På federal nivå kan medborgarna vända sig till [den federala ombudsmannen](#) (*Médiateur fédéral/federale Ombudsman*).

På regional och federal gemenskapsnivå kan medborgarna vända sig till följande avdelningar:

[Regionen Valloniens ombudsman](#) (*Service du médiateur de la Région wallonne*)

[Den franskspråkiga gemenskapens ombudsman](#) (*Service du médiateur de la Communauté française*)

[Den flamländska ombudsmannen](#) (*Vlaamse Ombudsdienst*)

[Den tyskspråkiga gemenskapens ombudsman](#) (*Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft*)

Vidare finns det en särskild ombudsmannafunktion för frågor som rör barn:

[Den franskspråkiga gemenskapens allmänna ombud för barns rättigheter](#) (*Délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française*)

[Den flamländska kommissionen för barns rättigheter](#) (*Vlaamse Kinderrechtenkommissariat*)

Människorättsorganisationer för särskilda områden

Jämställdhetsorgan

Centret för lika möjligheter och kampen mot rasism

[Centret för lika möjligheter och kampen mot rasism](#) (*Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding*) har bland annat till uppgift att främja lika möjligheter och bekämpa alla former av särbehandling, uteslutning, begränsning eller förmåner på grund av nationalitet, ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, sexuell läggning, civilstånd, födelseort, förmögenhet, ålder, religiös eller filosofisk övertygelse, aktuellt eller framtida hälsotillstånd, funktionshinder, politisk övertygelse, fysiska eller genetiska egenskaper eller social bakgrund.

Centret kan kontaktas av

var och en som har frågor eller vill ha råd om diskriminering, rasism, vistelse eller utlänningars grundläggande rättigheter, eller som har blivit utsatt för eller bevittnat diskriminering eller rasistisk behandling.

Centrets allmänna rådgivningstjänst gör en första bedömning och samlar vid behov in kompletterande information för vidare behandling av ärendet.

Om det krävs en analys eller fördjupad utredning, eller om det blir nödvändigt att ta kontakt med tredje man för att man ska kunna behandla en förfrågan eller anmälan, överlämnas ärendet till en specialist vid centrets särskilda rådgivningstjänst.

Om det efter en inledande analys framkommer att centret inte är behörigt underrättas den berörda medborgaren om detta och hänvisas i möjligaste mån till en annan tjänst eller person som kan behandla förfrågan/anmälan (en myndighet, en privat eller offentlig tjänst som är specialiserad på allmän eller särskild rådgivning, polisen eller en advokat).

Centret kan kontaktas direkt. Centrets webbplats innehåller även upplysningar om

[adresser till sammanslutningar eller institutioner som arbetar med särskilda frågor eller verkar på lokal nivå](#), och med vilka man har ingått samarbetsavtal.

Dessa sammanslutningar och institutioner kan även kontaktas i frågor som rör diskriminering.

Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/

Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

Rue Royale/Koningsstraat 138

1000 Bryssel

Tfn: (+32) 800 12 800 – (gratisnummer för alla typer av information)

(+32) 2 212 30 00

Länk:

[Centret för lika möjligheter och kampen mot rasism](#)

Institutet för jämställdhet mellan kvinnor och män

Institutet för jämställdhet mellan kvinnor och män (*Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen*) är

en fristående offentlig institution med uppdrag att främja jämställdhet mellan kvinnor och män samt bekämpa könsdiskriminering.

Institutet kan tillhandahålla juridiskt bistånd och föra talan inför domstol i tvister som rör könsdiskriminering och diskriminering av transsexuella.

Institutet kan kontaktas med hjälp av ett [formulär på nätet](#) eller via följande kontaktuppgifter:

Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/

Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen

Rue Ernest Blerot/Ernest Blerotstraat 1

1070 Bryssel

Tfn: (+32) 800 12 800 – (gratisnummer för alla typer av information)

(+32) 2 233 42 65

Fax: (+32) 2 233 40 32

E-post: egalite.hommesfemmes@ieffh.belgique.be

Länk:

[Institutet för jämställdhet mellan kvinnor och män](#)

Nämnden för skydd av privatlivet

Nämnden för skydd av privatlivet (*Commission de la protection de la vie privée/Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*) är en

fristående nämnd som inrättades av representantkammaren efter att lagen om skydd av privatlivet antogs den 8 december 1992. Den svarar således inte inför justitieministern.

Nämnden är en fristående tillsynsmyndighet med ansvar för att se till att den personliga integriteten respekteras vid behandling av personuppgifter.

Nämndens olika uppgifter kan delas in i fem huvudsakliga verksamhetsområden: bistånd, information, handläggning av klagomål, yttranden och rekommendationer samt verkställighet.

– Bistånd: Detta verksamhetsområde är nära knutet till informationsfunktionen. Nämnden för skydd av privatlivet bistår alla: myndigheter, den privata sektorn, allmänheten eller personuppgiftsansvariga (både fysiska och juridiska personer).

Nämnden ger upplysningar till alla som så begär, både registrerade och personuppgiftsansvariga, utövar rätten till åtkomst och rättelse, behandlar anmälningar, uppdaterar det offentliga registret, ger upplysningar under handläggningen av klagomål, ger upplysningar som begärts av enskilda eller personuppgiftsansvariga och lämnar varje år en årsrapport till parlamentet.

Nämnden bistår både offentliga organ och personuppgiftsansvariga genom att, på begäran, anordna preliminära informella samråd för att se till att kraven på skydd av den personliga integriteten beaktas när projekt utarbetas. Nämnden hjälper även registrerade att utöva sina rättigheter, särskilt genom att informera dem om deras rättigheter och vilket förfaranden de ska använda sig av. Inom ramen för internationellt utbyte av uppgifter bistår nämnden organisationer som bedriver gränsöverskridande verksamhet. Precis som på nationell nivå bistår nämnden alla registrerade som påverkas av gränsöverskridande dataflöden.

– Information: Nämnden tillhandahåller information till såväl myndigheter som registrerade och personuppgiftsansvariga.

I detta verksamhetsområde ingår bland annat följande: årligen rapportera till parlamentet och överlämna en förvaltningsplan, intern arbetsordning, föra ett offentligt register och informera allmänheten (webbplats, konferenser, kundinriktade svar, satsningar för att öka medvetenheten i frågan etc.). Inom dessa olika verksamhetsområden är nämnden inte nödvändigtvis begränsad till åtgärder på nationell nivå. Den är ofta även aktiv på internationell nivå, där den spelar en nyckelroll för att tillhandahålla information och öka medvetenheten.

– Handläggning av klagomål: När en registrerad inger ett klagomål fungerar nämnden som medlare.

Om personuppgiftsansvariga inte respekterar de registrerades rättigheter vidtar nämnden, på den registrerades begäran, åtgärder för att genomdriva dessa rättigheter (rätten att motsätta sig behandling, rätten till rättelse, rätten till indirekt åtkomst etc.). Nämnden använder alla till buds stående medel i detta syfte (rapport till den allmänna åklagaren, för talan vid tvistemålsdomstol etc.). Vid gränsöverskridande brott mot dataskyddslagstiftningen samarbetar nämnden med internationella utredningar, där alla behöriga dataskyddsmyndigheter arbetar tillsammans för att hitta praktiska lösningar.

– Yttranden: Nämnden yttrar sig om lagstiftning och standarder.

Nämndens verksamhet på detta område berör framför allt myndigheter och andra ansvariga organ. Nämnden avger yttranden och rekommendationer om lagförslag som innehåller integritetsaspekter. Genom sitt deltagande i nationella och internationella arbetsgrupper (t.ex. artikel 29-arbetsgruppen, Berlingruppen, den internationella konferensen för uppgiftsskyddsmyndigheter, andra tillsynsmyndigheter för skydd av den personliga integriteten etc.), och sina kontakter med liknande organisationer i utlandet är nämnden med och påverkar beslutsfattandet på integritetsområdet.

– Verkställighet: Nämnden se till att dataskyddslagstiftningen efterlevs.

Nämnden ger tillstånd till organisationer inom alla olika sektorer att i egenskap av personuppgiftsansvariga ta emot, behandla och lämna ut personuppgifter.

Nämnden övervakar och kontrollerar också de personuppgiftsansvariga, utfärdar rekommendationer och gör en bedömning av de säkerhetsåtgärder som dessa har vidtagit.

Begäran om information eller bistånd och klagomål kan göras direkt till nämnden för skydd av privatlivet. Nämnden kan kontaktas per post, telefon eller e-post via följande kontaktuppgifter:

Commission de la protection de la vie privée/

Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Rue de la Presse/Drukpersstraat 35

1000 Bryssel

Tfn: (+32) 2 274 48 00

Fax: (+32) 2 274 48 35

commission@privacycommission.be

Allmänheten kan besöka nämndens kontor under arbetstid, men bara efter att först ha bokat tid. För allmän rådgivning kan man även ringa +32 2 274 48 79 eller fylla i [kontaktformuläret på nätet](#).

Länk:

[Nämnden för skydd av privatlivet](#)

Andra jämställdhetsorgan

Nämnderna för övervakning av kriminalvårdsanstalter

Nämnderna för övervakning av kriminalvårdsanstalter (*commissions de surveillance des établissements pénitentiaires/commissies van toezicht op het gevangeniswezen*) utövar en extern kontroll över behandlingen av frihetsberövade i fängelserna. Nämnderna förmedlar klagomål från de intagna till fängelseledningen eller till justitieministeriet för att få en lösning på det problem som ger upphov till bekymmer.

I varje fängelse finns en övervakningsnämnd. Dessa nämnder är sammansatta av medborgare som företräder det civila samhället. Av medlemmarna är minst en läkare och en advokat. Ordföranden är domare. De lokala övervakningsnämnderna samordnas av det centrala övervakningsrådet (*Conseil central de surveillance pénitentiaire/Centrale toezichtsraad voor de gevangeniswezen*), som också har till uppgift att på begäran eller på eget initiativ lämna råd om behandlingen av frihetsberövade till justitieministeriet.

Länkar:

[Federala justitieministeriets webbplats](#)

[Kontaktuppgifter till kriminalvårdsanstalter](#)

Klagomålsnämnden (som tar emot klagomål från utlänningar som kvarhålls i slutet förvar, förläggningar och s.k. INAD-center)

Klagomålsnämnden (*Commission des plaintes/Klachtencommissie*) behandlar klagomål från enskilda utlänningar som hålls i slutet förvar, förläggningar eller s.k. INAD-center. Klagomålen kan avse förhållandena vid anläggningen i fråga, särskilt händelser som ägt rum inom dessa center och inkvarteringsanläggningar och som rör de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i kungl. förordning av den 2 augusti 2002 (slutet förvar), kungl. förordning av den 8 juni 2009 (INAD-center) och kungl. förordning av den 14 maj 2009 (förläggningar).

De som kvarhålls i dessa anläggningar kan vara utlänningar som saknar rätt att vistas på territoriet, asylsökande som fått avslag på sin ansökan eller utlänningar som inte uppfyller villkoren för inresa och vistelse.

Klagande som inte är nöjda med det fattade beslutet kan överklaga det till statsrådet.

Nämnden kan kontaktas på följande adress:

Secrétariat permanent de la Commission des plaintes/Permanent secretariaat van de Klachtencommissie

Service Public Fédéral Intérieur/Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Rue de Louvain/Leuvenseweg 1

1000 Bryssel

Länk:

[Federala inrikesministeriet](#)

Ständiga kommittén för övervakning av polisen

Ständiga kommittén för övervakning av polisen (Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten – "Comité P") är det organ som utövar extern tillsyn över polisen. Den rapporterar till parlamentet. Kommitténs tillsyn rör särskilt det skydd som personer ska ha enligt författningen och lagstiftningen samt polisens samordning och effektivitet.

Varje medborgare som berörs av polisens ingripanden kan ge in klagomål, rapportera ett sakförhållande eller överlämna andra uppgifter till kommittén.

Varje polis kan dessutom ge in ett klagomål eller rapportera ett sakförhållande till kommittén utan att de först behöver inhämta godkännande från sina överordnade och utan att de kan bestraffas för detta.

Ett **e-formulär** har lagts ut på internet för att underlätta för den som vill inge klagomål.

Kontaktuppgifter:

Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten

Rue de la Presse/Drukpersstraat 35/1

1000 Bryssel

Tfn: (+32) 2 286 28 11

Fax: +32 2 286 28 99

E-post: info@comitep.be

Länk:

[Ständiga kommittén för övervakning av polisen](#)

Övriga

Grundläggande social rådgivning

Grundläggande social rådgivning (*accueil social de première ligne/sociale eerstelijnswerking*) består av att ta emot och informera medborgare som stött på frågor eller problem med rättvisan inom väl avgränsade områden.

Det civilrättsliga området: hemskillnad, äktenskapsskillnad, allmänna frågor rörande föräldramyndighet, vårdnad (bor barnet mest hos ena föräldern eller växelvis hos båda) samt rätt till personliga kontakter.

Det straffrättsliga området: medling i brottmål, alternativ till häktning, skyddstillsyn, samhällstjänst, villkorlig frigivning, tillfällig frigivning från en rättspsykiatrisk anstalt, rehabilitering, benådning, elektronisk övervakning, permission, uppskjuten dom, begränsat frihetsberövande, tillfällig frigivning i utvisnings- eller utlämnings syfte, tillfällig frigivning av medicinska skäl, samhällstjänst i stället för fängelsesdom.

Information till brottsoffer: Information till brottsoffer: brottsoffers rättigheter.

Allmän information om förfarandena i tvistemål och brottmål.

En förteckning över rättscentrum (*maisons de justice/justitiehuizen*) och kontaktuppgifter för dessa finns i [det federala justitieministeriets adressförteckning](#).

Länk:

[Federala justitieministeriets publikation om tillgång till rättslig prövning i Belgien](#)

Allmänt och utvidgat juridiskt bistånd samt rättshjälp

Allmänt juridiskt bistånd (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) innebär att under ett kort möte lämna praktiska upplysningar, juridisk information eller en inledande juridisk konsultation. Detta bistånd tillhandahålls av yrkesverksamma jurister, oftast advokater.

Utvidgat juridiskt bistånd gör det under vissa förutsättningar möjligt att tilldelas en advokat utan eller nästan utan kostnad. Kostnadsbefrielsen (partiell eller fullständig) omfattar inte kostnaderna för själva förfarandet (stämningmän, sakkunniga, kopior etc.). Dessa kostnader kan ändå komma att täckas inom ramen för rättshjälpen.

Rättshjälp innebär att en person kan få hjälp med hela eller delar av kostnaderna för ett förfarande (oavsett om det rör sig om förfaranden i eller utanför domstol) om han eller hon saknar tillräckliga ekonomiska medel.

Mer utförlig information finner du på den sida på e-juridikportalen som behandlar rättegångskostnader i Belgien.

Länk:

[Federala justitieministeriets publikation om tillgång till rättslig prövning i Belgien](#)

[Samfundet för franskspråkiga och tyskspråkiga advokater \(OBFG\)](#)

[Samfundet för flamländska advokater \(OVV\)](#)

Brottsoffernämnden

Enligt lag kan staten bevilja ersättning till brottsoffer, till personer som ingripit för att rädda någon som befinner sig i livsfara och, i vissa fall, till närstående. Nämnden kan kontaktas direkt, men det är också möjligt att gå via en advokat eller en "brottsofferjour" vid behöriga sociala myndigheter. En förteckning över de sistnämnda finns på [federala justitieministeriets webbplats](#) (se registret, *Justice de A à Z, aide financière aux victimes/Justitie van A tot Z, Financiële hulp aan slachtoffers*) för att ge in en ansökan till nämnden.

Nämnden kan kontaktas på följande adress:

Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie

Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels/Commissie voor Financiële Hulp aan Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders

Boulevard de Waterloo/Waterlose Steenweg 115

Tfn: (+32) 2 542 72 07

(+32) 2 542 72 08

commission.victimes@just.fgov.be

Mer utförlig information finner du på [den sida på e-juridikportalen som behandlar brottsoffers rättigheter](#).

Länk:

[Federala justitieministeriet](#)

Senaste uppdatering: 19/12/2017

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.